

U 67/2021 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston asetukseksi tietyihin maatalous- ja teollisuustuotteisiin sovellettavien yhteisen tullitariffin autonomisten tullien suspendoimisesta ja asetuksen (EU) N:o 1387/2013 kumoamisesta (*unionin autonomiset tullien suspendoinnit; maatalous- ja teollisuustuotteet*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle. Euroopan komission tekemä ehdotus neuvoston asetukseksi tietyihin maatalous- ja teollisuustuotteisiin sovellettavien yhteisen tullitariffin autonomisten tullien suspendoimisesta ja asetuksen (EU) N:o 1387/2013 kumoamisesta sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 18.11.2021

Valtiovarainministeri Annika Saarikko

Erityisasiantuntija Upi Talsi

EHDOTUS NEUVOSTON ASETUKSEKSI TIETTYIHIN MAATALOUS- JA TEOLLISUUSTUOTTEISIIN SOVELLETTAVIEN YHTEISEN TULLITARIFFIN AUTONOMISTEN TULLIEN SUSPENDOIMISESTA JA ASETUKSEN (EU) N:O 1387/2013 KUMOAMISESTA

1 Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

Euroopan komissiolta on saatu luonnos ehdotuksesta neuvoston asetukseksi tiettyihin maatalous- ja teollisuustuotteisiin sovellettavien yhteisen tullitariffin autonomisten tullien suspendoimisesta ja annetun asetuksen (EU) N:o 1387/2013 kumoamisesta (neuvoston viite WK 13064/2021 INIT).

Ehdotus lähetetään perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti eduskunnalle kannanmuodostusta varten, koska kysymyksessä on Euroopan unionin toimivaltaan kuuluva asia, josta verosiana muutoin säädettäisiin lailla perustuslain 81 §:n nojalla.

Unionin tullisuspensiojärjestelmän tavoitteena on turvata jalostusteollisuudessa käytettävien unionin tullitariffin mukaan tullialaisten raaka-aineiden saanti tullitta tai alennettuina silloin, kun tuotanto unionissa on riittämätöntä tai olematonta. Asetus (EU) N:o 1387/2013 on saatettu ajan tasalle kuuden kuukauden välein unionin tuotannonalojen tarpeiden tyydyttämiseksi. Ehdotettuja teknisluontoisia muutoksia sovellettaisiin 1.1.2022 alkaen.

Ottaen huomioon, että asetusta (EU) N:o 1387/2013 on muutettu jo 15 kertaa ja että asetuksen liitteen yhdistetyn nimikkeistön koodeihin on tehtävä useita muutoksia, komissio ehdottaa selvyyden vuoksi, että neuvoston asetus (EU) 1387/2013 kumottaisiin ja korvattaisiin nykyisellä ehdotuksella.

2 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Neuvoston asetuksella (EU) N:o 1387/2013 on eräiden yhteisen tullitariffin autonomisten tullien kantaminen keskeytetty (suspendoitu) osittain tai kokonaan, jotta voidaan varmistaa tiettyjen sellaisten maatalous- ja teollisuustuotteiden riittävä ja jatkuva saatavuus, joita ei tuoteta riittävästi tai ollenkaan unionissa, ja välttää näitä tuotteita koskevat markkinahäiriöt.

Komissio on tullitaloustyöryhmän (The Economic Tariff Questions Group) avustamana tarkastellut 20.5.2021–30.7.2021 välisenä aikana uudelleen kaikkia jäsenvaltioiden esittämiä pyyntöjä, jotka koskevat tullitariffin autonomisten tullien suspendoimista. Tullitaloustyöryhmässä on edustajia jokaisesta EU:n jäsenvaltiosta ja Turkista. Työryhmässä käsiteltiin hakemuksia 1.1.2022 voimaan tuleviksi autonomisiksi tullisuspensioiksi ja tariffikiintiöiksi. Uusia hakemuksia suspensioiksi oli jätetty 80 kappaletta ja muutospyyntöjä olemassa oleviin toimenpiteisiin 64 kappaletta.

Tarkastelun perusteella komissio katsoo, että tiettyjen liitteessä lueteltujen maatalous- ja teollisuustuotteiden tuotanto unionissa on tällä hetkellä riittämätöntä tai olematonta, ja siten teollisuuden tarpeita ei voida täyttää. Siksi on unionin edun mukaista poistaa kyseisten tuotteiden osalta asetuksen (EU) N:o 952/2013 (unionin tullikoodeksi) 56 artiklan 2 kohdan c alakohdassa

tarkoitettut tullit osittain tai kokonaan. Uusia suspendoitavia tuoterivejä on liitteessä 70 kappaletta. Unionin edun huomioon ottamiseksi saattaa olla tarpeen myös lopettaa tietyt suspensiot. Liitteestä ehdotetaan poistettavaksi tuotteet, joiden tullisuspension jatkaminen ei ole enää unionin taloudellisten etujen mukaista.

Suomella ei ollut tällä kierroksella omia hakemuksia. Ehdotetut muutokset eivät ole antaneet aihetta huomautuksiin.

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Asetusta sovellettaisiin 1. päivästä tammikuuta 2022.

3 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteisiin

Ehdotettava asetus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 31 artiklaan, jonka mukaan neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta yhteisen tullitariffin tullit. Tämä tarkoittaa myös tullien muuttamista ja suspendointia. Sen vuoksi neuvoston asetus on tässä tapauksessa asianmukainen toimintatapa. Asetus hyväksyttäisiin neuvostossa määräenemmistöllä.

Ehdotus kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Sen vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta. Ehdotuksen katsotaan olevan suhteellisuusperiaatteen mukainen, sillä toimenpiteet vastaavat tavoitteita, joilla pyritään yksinkertaistamaan ulkomaankaupan toimijoiden menettelyjä. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti asetuksessa ei ylitettäisi sitä, mikä on asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen. Toimenpiteet olisivat myös yksipuolisista tullisuspensioista ja autonomisista tariffikiintiöistä annetun komission tiedonannon (EUVL C 363, 13.12.2011, s. 6) mukaisia.

4 Ehdotuksen vaikutukset

Komissio ei ole tehnyt ehdotuksesta vaikutusten arviointia, koska se katsoo muutosten olevan luonteeltaan puhtaasti teknisiä ja koskevan ainoastaan kumottavan neuvoston asetuksen (EU) N:o 1387/2013 liitteessä lueteltujen suspensioiden soveltamisalaa.

Ehdotusluonnokseen liitetyn rahoitus selvityksen mukaan ehdotuksella on rahoitusvaikutuksia unionin omiin varoihin. Ehdotetuista muutoksista aiheutuvan tulonmenetyksen arvioidaan olevan noin 970,5 miljoonaa euroa vuodessa (75 % kantamatta jääneistä tulleista). Jäsenvaltiot saavat pitää 25 % tulleista kantopalkkiona. Suomen osalta vaikutukset rajoittuisivat sen mukaan, kuinka paljon kyseistä tavaraa tuodaan Suomessa unioniin. Suomessa tapahtuneiden maahantuontien osalta tulonmenetys olisi 25 % asetusehdotuksen vuoksi kantamatta jäävistä tulleista.

Poiketen aikaisemmasta esitystavasta, komissio on tällä kertaa halunnut tuoda esille myös niiden tuoterivien rahoitusvaikutuksen, joissa ei tapahdu muutosta. Ehdotusluonnokseen liitetyn rahoitus selvityksen mukaan luvut sisältävät liitteen muutoksen mukanaan tuomat rahoitusvaikutukset, sekä niiden suspensioiden rahoitusvaikutukset, jotka pysyvät ennallaan. Aikaisempaa korkeammat luvut johtuvat siis esitystavan muutoksesta.

5 Ahvenanmaan toimivalta

Asia ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

6 Ehdotuksen käsittely Euroopan unionin toimielimissä ja muiden jäsenvaltioiden kannat

Asian käsittely Euroopan unionin neuvostossa alkoi 3.11.2021 ehdotusluonnoksen pohjalta. Tavoitteena on neuvostossa hyväksyminen joulukuun puoliväliin mennessä.

7 Ehdotuksen kansallinen käsittely

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Tullin kanssa ja koordinoitu EU5 jaoston (tullitekniset kysymykset) kirjallisessa menettelyssä, joka päättyi 5.11.2021.

8 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotus on hyväksyttävissä.